



עת"א (באר-שבע) 63717-08-25 - אוראל חיים זרח נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

עת"א (באר-שבע) 63717-08-25 - אוראל חיים זרח נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים מחוזי
באר-שבע

עת"א (באר-שבע) 63717-08-25
אוראל חיים זרח (אסיר)

נגד

שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[18.09.2025]

כב' השופטת נועה חקלאי

פסק דין

1. בפני עתירת האסיר להורות למשיב לשחררו בשחרור מנהלי מוגבר.

העותר מלין על עמדת המשיב אשר מייחס לו הרשעה בעבירה המנויה בסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר [נוסח
חדש] תשל"ב - 1971 (להלן: "פקודת בתי הסוהר"), ובשל כך אינו מאפשר לו שחרור מנהלי מוגבר.
רקע

2. העותר מרצה את מאסרו הראשון למשך 16 חודשים בגין עבירות של סיוע לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות,
תקיפה סתם והשמדת ראיה, לפי סעיפים 242, 379, 335+333 ו-31 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק
העונשין").

העותר החל לרצות את מאסרו ביום 6.10.24.

תאריך השחרור המלא של העותר הוא ביום 5.2.26 ותאריך השחרור המנהלי הוא ביום 8.1.26.

3. לטענת ב"כ העותר יש לפרש את סעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר באופן שהוא חל רק על מי שביצע עבירה
מושלמת שמפורטת בסעיף הנ"ל, ולא על מי שביצע עבירה נגזרת, כדוגמת סיוע, ניסיון או שידול, שכן העבירות
הנגזרות לא מנויות בסעיף הנ"ל. לשיטתו, הוראות דין הפוגעות בזכות לשחרור מוקדם של אסיר מחייבות פרשנות
דווקנית ומצמצמת, וכאשר המחוקק מבקש להרחיב את תחולת האיסור, עליו לעשות כן במפורש.
לטענת ב"כ העותר, אם המחוקק היה מתכוון להחריג את השחרור המנהלי המוגבר גם ביחס למי שביצע עבירה
נגזרת, חזקה עליו שהיה מציין זאת במפורש.



- עוד הטעים ב"כ העותר, כי עבירת הסיוע שונה באופן מהותי בעוצמת האשם ובדרגת המסוכנות מביצוע מלא של העבירה המושלמת, ועל כן אין צידוק להחיל על עבירת הסיוע את אותו סייג הקבוע לעניין השחרור המנהלי. ב"כ העותר הדגיש כי העותר עצמו לא עשה כל שימוש בנשק, אלא האחר עשה כן, העותר סייע בביצוע העבירה אך לא עשה כאמור שימוש בנשק.
- לפיכך, ביקש ב"כ העותר לקבוע כי העותר לא ביצע עבירה הכלולה בסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר שכן הוא הורשע בעבירת סיוע בלבד, ולהורות למשיב לעדכן את מועד שחרורו של העותר, באופן שייהנה משחרור מנהלי מוגבר.
4. ב"כ המשיב ביקשה לדחות את העתירה.
- לדבריה, אין לעותר אין זכות קנויה לשחרור מוקדם, כך גם אין לו זכות קנויה לשחרור מנהלי, שכל תכליתו היא הקלה על הצפיפות בבתי הסוהר. ב"כ המשיב הפנתה להוראות החוק הרלוונטיות בכל הנוגע לשחרור המנהלי המוגבר וכן הפנתה לסעיף 34ד לחוק העונשין בנוגע לעבירות הנגזרות.
- נוכח האמור, ובשים לב שהעותר ביצע עבירה נגזרת של אחת העבירות המנויות בסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר, טענה ב"כ המשיב כי העותר אינו זכאי לשחרור מנהלי מוגבר.
- דיון והכרעה
5. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים כפי שנטענו בפני בעל פה ובכתב, ולאחר שעיינתי במסמכים שהוגשו לעיוני בתיק זה, מצאתי לדחות את העתירה.
6. סעיף 68ג לפקודת בתי הסוהר קובע כדלקמן:
- "68ג. (א) עלתה תפוסת האסירים על תקן הכליאה, יורה הנציב שישוחררו טרם זמנם האסירים שיתרת המאסר שלהם ביום מתן ההוראה (בסימן זה - היום הקובע) אינה עולה על יתרת המאסר המרבית הקבועה בטור ב' בחלק א' לתוספת הראשונה לקבוצת האסירים שעומה נמנים אותם אסירים לפי טור א' בחלק האמור.
- (ב) (בוטל).
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), יתרת המאסר המרבית לעניין אותו סעיף קטן, לגבי אסיר שמתקיים לגביו תנאי מהתנאים כמפורט להלן, תהיה יתרת המאסר הקבועה בטור ב' בחלק ג' לתוספת הראשונה לקבוצת האסירים שעומה נמנה אותו אסיר לפי טור א' בחלק האמור, ולעניין אסיר כאמור שניתנה לגביו החלטה על שחרור על-תנאי ממאסר - יתרת המאסר המרבית הקבועה בטור ג' באותו חלק לקבוצת האסירים שעומה הוא נמנה:
- (1) הוא הורשע בעבירות לפי סעיפים 144, 329, 333, 335, 368 או 368ג לחוק העונשין;
- (2) הוא הורשע בעבירת מין כהגדרתה בחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006;
- (3) הוא הורשע בעבירות כמפורט בפרט 1 או 2 לתוספת לחוק שחרור על-תנאי ממאסר."



18. סעיף 34ד לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על ניסיון, שידול, ניסיון לשידול או סיוע לאותה עבירה".

19. בענייננו, העותר הורשע כאמור, בין היתר, בעבירה של סיוע לגרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333 + 335 בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין. עבירה זו מפורטת בסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר. על כן, ועל פי המנגנון הקבוע בסעיף הנ"ל, העותר יוכל ליהנות משחרור מנהלי מוגבר רק אם תינתן בעניינו החלטה על שחרור על תנאי ממאסר ובהתאם להוראות הסעיף.

20. אין בידי לקבל את טענת ב"כ העותר, לפיה העבירה שביצע העותר אינה מפורטת בסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר כיוון שהעותר לא ביצע את העבירה המושלמת אלא הורשע רק בסיוע לביצוע העבירה.

כפי שציינה ב"כ המשיב, במסגרת סעיף 34ד לחוק העונשין המחוקק אמר את דברו בצורה מפורשת, ואין צורך שהמחוקק יחזור על ההוראה הנ"ל מחדש בכל פעם שבו מוזכרת הוראת חיקוק כזו או אחרת. ההיפך הוא הנכון - המחוקק קבוע במפורש כי הדין החל על העבירה המושלמת חל גם על העבירה הנגזרת, אלא אם כן נאמר בחיקוק מסוים או משתמע ממנו אחרת, והכל כמפורט בסעיף 34ד לחוק העונשין.

בפקודת בתי הסוהר לא נאמר ולא משתמע אחרת מהאמור בסעיף 34ד לחוק העונשין, ומשכך ההסדר שקבע המחוקק ביחס לתחולת הדין ביחס לעבירה נגזרת, רלוונטי גם ביחס לסעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר. 21. אין בידי לקבל את טענת ב"כ העותר כי בשל הפגיעה בעותר, יש לפרש את סעיף 68ג(1) לפקודת בתי הסוהר באופן מצמצם.

תכליתו של סעיף 68ג(1) נועדה לצמצם את השחרור המנהלי של אסירים מסוכנים. בהתאם לתכלית, צומצמה תחולת השחרור המנהלי המוגבר, כך שהשחרור המנהלי המוגבר לא יחול על אסיר שנדון למאסר של עד 4 שנים, כפי שהיה קבוע בחוק בטרם התיקון, אלא רק על אסיר שנדון למאסר של עד 3 שנים, וזאת מתוך נקודת מוצא כי מי שנדון למאסר מעל 3 שנים, הוא יותר מסוכן. זאת ועוד, מתוך קבוצת האסירים שעליהם חל השחרור המנהלי המוגבר, הוחרגו האסירים שמרצים מאסר בגין עבירות מסוכנות, לרבות מי שביצע עבירות של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. אסירים אלו, יכולים לזכות בשחרור מנהלי מוגבר, בכפוף להחלטת ועדת שחרורים, אשר תבחן באופן קונקרטי את המסוכנות הנשקפת מהם.



22. הדברים נלמדים במפורש מדברי ההסבר להצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 55 והוראת שעה), התשפ"א 2021 (הצעות חוק הממשלה 1398 מיום 3.3.21 (להלן - "הצעת החוק").

כך נקבע בחלק הכללי בדברי ההסבר:

"מוצע לקבוע בהסדר החדש כמה שינויים לעומת ההסדר הקיים בתיקון מס' 54 שמטרתם לצמצם במידה מסוימת את הסדר השחרור המנהלי המוגבר כך שלא יכלול בהסדר זה אסירים בעלי רמת מסוכנות גבוהה, כגון אסירים שהורשעו בעבירות מין, עבירות אלימות במשפחה ועבירות אלימות חמורה, ועל ידי כך להקטין את הסיכון הנשקף לציבור משחרור אסירים אלה."

כך עולה מדברי ההסבר ביחס לסעיף 68ג(ג):

"כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר לעיל, מוצע כי לא יכלול בהסדר השחרור המנהלי המוגבר המוצע בסעיף קטן (א), אסירים בעלי רמת מסוכנות גבוהה, כגון אסירים שהורשעו בעבירות מין, עבירות אלימות במשפחה ועבירות אלימות חמורה. זאת, כדי להקטין את הסיכון הנשקף לציבור כתוצאה מיישום הרחבת השחרור המנהלי לגבי אסירים אלה. יחד עם זאת, לעניין אסיר כאמור שניתנה לגביו החלטה לשחרור על-תנאי ממאסר יחול הסדר השחרור המנהלי המוגבר ... הסדר זה נובע מההנחה שקביעת ועדת השחרורים לגבי אסיר מסוים כי הוא ראוי לשחרור על-תנאי, לאחר שנבחנה מסוכנותו באופן פרטני, יש בה כדי להפחית מעוצמת חזקת המסוכנות לגביו. כתוצאה מכך, יוכלו אסירים אלה לזכות בקיצור משמעותי יותר של תקופת המאסר מאשר אסירים שנבחנו על ידי ועדת השחרורים ואשר מפאת מסוכנותם או חומרת מעשיהם, לא נמצאו ראויים לשחרור על-תנאי."

23. מהמפורט עולה, כי המחוקק ביקש ליצור מנגנון בו יופעל השחרור המנהלי המוגבר מבלי שיהיה צורך לבחון עניינו של כל אסיר באופן פרטני ולשקול שיקולי מסוכנות, ועל כן, אסירים שביצעו עבירות מסוימות הנתפסות כמסוכנות, הוחרגו מהמנגנון ה"אוטומטי" והם נדרשים להיבדק באופן פרטני ולקבל את הסכמת ועדת השחרורים כדי לזכות בשחרור מנהלי מוגבר.

על כן, על פי תכלית החוק, בשים לב שהעותר ביצע עבירת אלימות חמורה, הגם שביצע נגזרת של עבירה זו (סיוע), הוא לא ישוחרר בשחרור מנהלי מוגבר באופן "אוטומטי", אלא יידרש לעבור בחינה פרטנית של וועדת השחרורים. התנהלות זו מגשימה את תכלית החוק.

ראו בעניין דומה את פסיקת בית המשפט העליון: רעב"ס 48243-06-25 שניר אלמליח נ' שב"ס (8.7.25).

24. לסיכום, החלטת המשיב לפיה העותר הורשע בביצוע עבירה מהעבירות המפורטות בסעיף 368ג(1), ועל כן אינו זכאי לשחרור מנהלי מוגבר כל עוד לא תתקבל החלטה של וועדת השחרורים, היא החלטה נכונה, אשר תואמת את הוראות הדין.

ההחלטה אינה מצדיקה את התערבות בית המשפט.

25. לאור האמור, העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"ה אלול תשפ"ה, 18 ספטמבר 2025, בהעדר הצדדים.